

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

पदपूर्ति समिति,

सानोठिमी, भक्तपुर

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) कम्प्युटर दक्षता परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) सामुहिक छलफल	पूर्णाङ्क :- १०
	(ग) अन्तरवार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English	१००	४०	वस्तुगत	५० प्रश्न X १ अङ्क	४५ मिनेट
	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)					
	संस्थागत ज्ञान र समसामयिक मामिला			विषयगत	१० प्रश्न X ५ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी विषय	१००	४०	विषयगत	१० प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : कम्प्युटर दक्षता परीक्षण, सामुहिक छलफल र अन्तरवार्ता (Computer Skill Test, Group Discussion & Interview)

पूर्णाङ्क :- ५०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर दक्षता परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	२० मिनेट
(ख) सामुहिक परीक्षण	१०	कुनै एक विषयमा समुहमा छलफल गर्ने	प्रति उम्मेदवार ५ मिनेट
(ग) अन्तरवार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्न पत्रको भाषा सामान्यतः नेपाली हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा छनोट भएका उम्मेदवारहरूको प्राप्तङ्क तथा द्वितीय चरणको कम्प्युटर दक्षता परीक्षण, सामुहिक परीक्षण र अन्तरवार्ताको कूल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशन गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०७८।०६।१०

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

पदपूर्ति समिति,

सानोठिमी, भक्तपुर

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English तथा संस्थागत ज्ञान र समसामयिक मामिला

खण्ड (क) - सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English (५० अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (२५ अङ्क)

1.1 भूगोल र वातावरण (५ अङ्क)

- 1.1.1 विश्वको भूगोल: महादेश, महासागर, वायुमण्डलिय चाप पेटी, अक्षांश, देशान्तर, समय, दूरी, पर्वतश्रृंखला, मरुभूमि, नदी, हिमनदी, ताल
- 1.1.2 नेपालको भूगोल: धरातलिय स्वरूप, विशेषता, प्रादेशिकता, जलवायु, जनजीवन, प्रमुख प्राकृतिक स्रोत र साधनहरु
- 1.1.3 दिगो विकास, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण

1.2 इतिहास (५ अङ्क)

- 1.2.1 विश्वको इतिहास: विश्वका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक घटनाहरु (औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम): कारण र परिणामहरु
- 1.2.2 नेपालको इतिहास: नेपालको प्राचिन तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक अवस्था र आधुनिक नेपालको इतिहास र महत्वपूर्ण घटनाहरु
- 1.2.3 नेपालको शैक्षिक इतिहास र महत्वपूर्ण शैक्षिक घटनाहरु
- 1.2.4 नेपालमा उच्च शिक्षाको विकासक्रम र नेपालमा स्थापित विश्वविद्यालयहरु

1.3 नेपालको सामाजिक अवस्था, जनसांख्यिकी र शासनपद्धति (५ अङ्क)

- 1.3.1 नेपाली समाजका प्रचलित धर्म, प्रथा, परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, जातजाति, भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति, र राष्ट्रिय सम्पदाहरु सम्बन्धी विषयहरु
- 1.3.2 जनसांख्यिक अवस्था, शहरीकरण, वसाईसराई र विस्थापन (Migration and Displacement)
- 1.3.3 शासनपद्धति र शासन - नेपालको संवैधानिक विकासक्रम, नेपालको संविधान, राजनैतिक व्यवस्था, नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम, नेपालको संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तह तथा शासन प्रणाली सम्बन्धी जानकारी

1.4 नेपालको आर्थिक पक्षहरु (५ अङ्क)

- 1.4.1 आर्थिक परिसूचकहरु (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय/ग्राहस्थ उत्पादन, प्रति व्यक्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
- 1.4.2 नेपालमा कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, उर्जा तथा विद्युतको अवस्था
- 1.4.3 अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग, वैदेशिक व्यापार वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

1.5 अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र समसामयिक गतिविधिहरु (५ अङ्क)

- 1.5.1 संयुक्त राष्ट्र संघ (UNO) र यसका एजेन्सीहरु, विश्व व्यापार संगठन (WTO), युरोपियन युनियन (EU), आसियन (ASEAN) र सार्क (SAARC), विमिस्टेक (BIMSTEC) : स्थापना, उद्देश्य, तिनका गतिविधिहरु र नेपालको सम्बन्ध
- 1.5.2 विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, एशियाली पूर्वाधार लगानी बैंक (AIIB) जस्ता सहयोग नियोगहरुको स्थापना, उद्देश्य र नेपालसँगको सम्बन्ध
- 1.5.3 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु
- 1.5.4 जनस्वास्थ्य, रोग, खोप, खाद्य, पोषण, सरसफाई तथा विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु बारे जानकारी

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
पदपूर्ति समिति,
सानोठिमी, भक्तपुर
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2. सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Mental Ability Test) (१५ अङ्क)

- 2.1 **Verbal reasoning:** series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, logical reasoning and analytical ability. (5 × 1 = 5 Marks)
- 2.2 **Non-verbal reasoning:** analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, water images, mirror images, embedded figures. (5 × 1 = 5 Marks)
- 2.3 **Quantitative aptitude:** arithmetical reasoning/operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, data interpretation - charts, graphs, tables, data sufficiency. (5 × 1 = 5 Marks)

3. English Language Competence Test (10 Marks)

- 3.1 **Comprehension:** Questions will be asked based on the passage about 200-250 words given. Questions will concentrate on the following areas:
Fact finding, Inferential logic, Core theme, True/false identification, Language and Issues based reasoning
(4 × 1 = 4 Marks)
- 3.2 **Vocabulary:** Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. Questions will be of the following nature:
Meaning of the words (literal/figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones
(3 × 1 = 3 Marks)
- 3.3 **Syntactic ability:** Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. Questions will be based on the following categories:
Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions/conjunctions and Parts of speech
(3 × 1 = 3 Marks)

खण्ड (ख) : - संस्थागत ज्ञान एवं समसामयिक मामिला (५० अङ्क)

1. संस्थागत ज्ञान (४×५ अङ्क = २०अङ्क)

- 1.1 विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको परिचय, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था, भूमिका
- 1.2 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग र उच्च शैक्षिक संस्थाको अनुदान व्यवस्थापन
- 1.3 नेपालमा उच्च शिक्षाको विकासक्रम र वर्तमान अवस्था
- 1.4 उच्च शिक्षाको गुणस्तर तथा अनुसन्धान अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था
- 1.5 दिगो विकास लक्ष्य ४: नेपालको राष्ट्रिय कार्यढाँचा
- 1.6 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग ऐन, २०५०
- 1.7 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कार्य व्यवस्था नियमावली, २०६०
- 1.8 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कर्मचारी प्रशासन नियमावली, २०७८

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

पदपूर्ति समिति,

सानोठिमी, भक्तपुर

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.9 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६०
- 1.10 शैक्षिक गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन नियमावली, २०७४
- 1.11 राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६
- 1.12 राष्ट्रिय विज्ञान प्रविधि तथा नवप्रवर्तन नीति, २०७६
2. **सार्वजनिक क्षेत्र व्यवस्थापन (२×५ अङ्क = १० अङ्क)**
 - 2.1 व्यवस्थापन - अर्थ, कार्य, सिद्धान्त, नविनतम अवधारणा र चुनौती
 - 2.2 रणनीतिक व्यवस्थापन (Strategic Management)
 - 2.3 संगठनको परिचय, सिद्धान्त, प्रकार, संगठन निर्माण
 - 2.4 अधिकार प्रत्यायोजन, अधिकार निक्षेपण, समन्वय र सुपरिवेक्षण
 - 2.5 नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोबल, निर्णय निर्माण प्रक्रिया तथा संचार सीप
 - 2.6 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
 - 2.7 वार्ता तथा सम्झौता गर्ने सीपहरु
 - 2.8 मानव संसाधन व्यवस्थापन: अवधारणा, योजना, आयामहरु र चुनौती
3. **संवैधानिक व्यवस्था (२×५ अङ्क = १० अङ्क)**
 - 3.1 नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान
 - 3.2 राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय एकता
 - 3.3 संघीय शासन प्रणाली र नेपालमा यसको अभ्यास
 - 3.4 संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको कार्य जिम्मेवारी
 - 3.5 कानूनको शासन, लोकतन्त्र, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद
 - 3.6 कानूनका श्रोतहरु तथा नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया
 - 3.7 शक्ति पृथकीकरण र शक्ति सन्तुलन तथा नियन्त्रण
 - 3.8 नागरिकका दायित्व र कर्तव्य, मानवीय मूल्य र मान्यताहरु
4. **समसामयिक मामिलाहरु (२×५ अङ्क = १०अङ्क)**
 - 4.1 सामाजिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
 - 4.2 सामाजिक द्वन्द्व व्यवस्थापन
 - 4.3 सामाजिक न्याय तथा समानता
 - 4.4 सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरण र सांस्कृतिक विविधता
 - 4.5 विविधता व्यवस्थापन
 - 4.6 नेपालमा बसाइसराइ र शहरीकरण
 - 4.7 संगठित अपराध: विद्युतीय अपराध (Cyber crime), मिलेमतो (Cartelling), एकाधिकार (Monopoly), आतंकवाद, भ्रष्टाचार र सम्पत्ति शुद्धिकरण (Money Laundering)
 - 4.8 पर्यावरण, जलवायु परिवर्तन, कार्बन व्यापार, उर्जा सम्बन्धी सवाल र संरक्षण

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
पदपूर्ति समिति,
सानोठिमी, भक्तपुर
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी विषय

खण्ड (क) - (५० अङ्क)

1. **शासकीय प्रबन्धका विविध पक्षहरू**
 - 1.1 शासकीय प्रबन्ध (Governance) को अवधारणा, विशेषता र सूचकहरू
 - 1.2 नयाँ सार्वजनिक शासकीय प्रबन्ध (New public governance) र यसका विविध पक्षहरू
 - 1.3 संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तह शासन (Federal, Provincial and Local level Governance) र अन्तर सम्बन्ध
 - 1.4 राज्यको संरचना, राज्यशक्तिको बाँडफाँड, शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलन तथा नेपालमा यसको अभ्यास
 - 1.5 कानूनको शासन, नागरिकका दायित्व र कर्तव्य, मानव अधिकार, सुशासन, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व, निष्पक्षता र व्यवसायिकता
 - 1.6 सामाजिक न्याय, सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक समावेशीकरण आयाम
 - 1.7 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, आधारभुत मान्यताहरू (Values), विशेषता, सेवाको प्रारूप निर्माण, व्यवस्थापन र चुनौती
 - 1.8 सेवाको मूल्यांकन, पृष्ठपोषण तथा गुनासो व्यवस्थापन
 - 1.9 सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकनमा प्रशासनको भूमिका
 - 1.10 विद्युतीय शासन (E-Governance)
2. **मानव संसाधन व्यवस्थापन**
 - 2.1 मानव संसाधन व्यवस्थापन: अवधारणा, आयामहरू र चुनौती
 - 2.2 मानव संसाधन योजना - आवश्यकता र प्रकृया
 - 2.3 मानव संसाधन व्यवस्थापनका पक्षहरू: भर्ना, छनौट, पदस्थापन, सामाजिकीकरण, उपयोग, तालिम, वृत्ति विकास, कार्य सम्पादन मूल्यांकन, आचार संहिता, नैतिकता र अनुशासन
 - 2.4 मानव संसाधन व्यवस्थापनमा नविनतम प्रवृत्तिहरू – Competency Mapping, Business Process Outsourcing, Right Sizing of Workforce
 - 2.5 नेपालमा मानव संसाधन व्यवस्थापनका समस्या एवं चुनौतिहरू
3. **व्यवस्थापकीय कार्य तथा प्रकृया (Managerial Function and Process)**
 - 3.1 व्यवस्थापन - अर्थ, कार्य, सिद्धान्त, नविनतम अवधारणा र चुनौती
 - 3.2 असल व्यवस्थापकका गुणहरू, व्यवस्थापकको भूमिका, व्यवस्थापकीय सीपहरू, व्यवस्थापकीय नैतिकता (Managerial ethics)
 - 3.3 प्रशासनिक विधिहरू र नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा तिनको प्रयोग- कार्य विश्लेषण (Job Analysis), कार्य विवरण (Job Description), कार्य मूल्याङ्कन (Job Evaluation), कार्य विस्तृतीकरण (Job Enlargement), व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit), कार्यालय समयको लचकता (Flexi Time), संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (Organization and Management Survey)
 - 3.4 रणनीतिक व्यवस्थापन (Strategic Management)
 - 3.5 सहभागितामूलक व्यवस्थापन, उद्देश्यमूलक व्यवस्थापन (Management by objectives), उद्यमशीलता (Entrepreneurship) र सृजनशीलता, समूह गतिशीलता र समूह कार्य, संगठनात्मक व्यवहार र कार्यसंस्कृति
 - 3.6 ट्रेड युनियन र सामूहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
पदपूर्ति समिति,
सानोठिमी, भक्तपुर
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.7 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- 3.8 वार्ता तथा सम्झौता गर्ने सीपहरु
- 3.9 विवाद व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, जोखिम व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, स्रोत व्यवस्थापन, प्रविधि व्यवस्थापन

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

4. **Research and Quality Assurance in Higher Education**
 - 4.1 Concept of quality, purpose and principles of quality management
 - 4.2 Quality Assurance and Accreditation process, criteria and mechanisms
 - 4.3 Foundation of Research: Meaning, objectives, motivation, utility, elements of research
 - 4.4 Research theory, method, technique and tool
 - 4.5 Research ethics and integrity, similarity index, plagiarism, citation
5. **विकासका आयाम र पक्षहरु**
 - 5.1 विकासको अवधारणा: विविध पक्षहरु र नवीनतम उपागमहरु
 - 5.2 विकासका आयामहरु:- गरिवी निवारण, मानव विकास, लैंगिक सवाल, विश्वव्यापीकरण, आर्थिक उदारिकरण, समावेशी विकास, आर्थिक कुटनीति, विविधता व्यवस्थापन
 - 5.3 दिगो विकास लक्ष्यहरु र सो को स्थानीयकरण
 - 5.4 विपद संवेदनशील विकास, जलवायु परिवर्तन, र हरित विकासको अवधारणा
 - 5.5 नेपालमा योजनावद्ध विकास, उपलब्धी र चुनौतीहरु तथा चालु आवधिक योजना
 - 5.6 विकासमा निजी क्षेत्र र गैर सरकारी संगठनको भूमिका
 - 5.7 आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
 - 5.8 सार्वजनिक -निजी साझेदारी (Public Private Partnership) को अवधारणा र नेपालमा अभ्यास
 - 5.9 नेपालमा वैदेशिक सहायता र वैदेशिक लगानीको आवश्यकता, उपयोग, उपलब्धि, समस्या र चुनौती
6. **वित्तीय व्यवस्थापन**
 - 6.1 नेपालको अर्थ व्यवस्था
 - 6.2 सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन: सार्वजनिक आय, व्यय तथा ऋण
 - 6.3 वित्त नीति तथा मौद्रिक नीति, यी दुई बीचको अन्तर सम्बन्ध
 - 6.4 नेपालमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
 - 6.5 आन्तरिक नियन्त्रण, वित्तिय जोखिम तथा आर्थिक अनुशासन
 - 6.6 व्यवस्थापन परीक्षण र कार्यमूलक लेखा परीक्षण
 - 6.7 खरीद व्यवस्थापन : खरिद योजना, खरिद विधिहरु
 - 6.8 सार्वजनिक जवाफदेहिता, व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयामहरु तथा सदाचार र नैतिकताको प्रबर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
7. **कानूनी व्यवस्था**
 - 7.1 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग ऐन, २०५०
 - 7.2 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कार्य व्यवस्था नियमावली, २०६०
 - 7.3 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कर्मचारी प्रशासन नियमावली, २०७८
 - 7.4 विश्वविद्यालय अनुदान आयोग आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६०
 - 7.5 सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६५
 - 7.6 सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग

पदपूर्ति समिति,

सानोठिमी, भक्तपुर

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.7 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 7.8 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- 7.9 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- 7.10 राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
 पदपूर्ति समिति,
 सानोठिमी, भक्तपुर
 प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
 खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

कम्प्यूटर दक्षता परीक्षण योजना
(Computer Skill Test Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर दक्षता परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Presentation System	१ अङ्क	
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	

Contents

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Use & Update of Antivirus

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to power point presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
पदपूर्ति समिति,
सानोठिमी, भक्तपुर
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

4. **Electronic Spreadsheet**

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number, Protection, Margins and Text Wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
पदपूर्ति समिति,
सानोठिमी, भक्तपुर
प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, अधिकृतस्तर तृतीय श्रेणी, सहायक निर्देशक पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{5}$$